

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทัศนคติ และการมีส่วนร่วมขององค์กรพัฒนาเอกชนในโครงการ นายร้อยตำรวจสัมพันธ์ชุมชน” แบ่งรายละเอียดเนื้อหาสาระสำคัญของระเบียบวิธีวิจัยไว้เป็นหัวข้อดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. ความเชื่อถือได้ของข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อันเป็นการแสวงหาข้อมูลโดยพิจารณาจากการศึกษาการสื่อสารทัศนคติ และการมีส่วนร่วมขององค์กรพัฒนาเอกชนในโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมพันธ์ชุมชน” โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการสามารถนำมาตีความหมาย และเสนอแนวคิด หรือข้อเสนอแนะออกมาได้หลากหลาย

แหล่งข้อมูล

1. เป็นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งกลุ่มประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภายในองค์กรพัฒนาเอกชนได้เข้าร่วมโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมพันธ์ชุมชน” เป็นกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายๆ กันทั้งหมดโดยกลุ่มประชากรประกอบด้วย 17 องค์กร อันได้แก่:-

1. มุถุนิธิสร้างสรรค้เด็ก
2. มุถุนิธิเพื่อนหญิง
3. มุถุนิธิเด็กอ่อนในสลัม
4. มุถุนิธิศึกษาเอเชีย
5. มุถุนิธิควงประหิปี
6. สหทัยมุถุนิธิ
7. ศูนย์เมอร์ซีเซินเคอร์
8. สถานเลี้ยงเด็กยากจนบ้านครุ่่น้อย
9. โครงการพัฒนาเด็กด้อยโอกาสสะพานพุทธ
10. มุถุนิธิคุ้มครองเด็ก
11. มุถุนิธิเด็ก
12. มุถุนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
13. มุถุนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย
14. กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
15. มุถุนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
16. มุถุนิธิเพื่อเด็กพิการ
17. บ้านเด็กมหาไถ่

วิธีการสุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครั้งหนึ่งของจำนวนประชากร 17 องค์กร ซึ่งเท่ากับ 8.5 เพื่อให้เป็นจำนวนเต็มและสะดวกในการทำวิจัยกลุ่มตัวอย่างจึงทำการสัมภาษณ์ 9 องค์กรโดย สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่องค์กรละ 3 คน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 27 คน เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่ต้องการที่สุด ผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจ สัมผัสปัญหาชุมชน” อีก 3 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 คน ซึ่งองค์กรที่คัดเลือกขึ้นมาทำการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ :-

1. มุถุนิธิเพื่อนหญิง
2. มุถุนิธิเด็ก
3. มุถุนิธิศึกษาเอเชีย

4. มุตนธิควงประทีป
5. สหทัยมุตนธิ
6. ศูนย์เมอร์ซีเซ็นเตอร์
7. มุตนธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
8. กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
9. มุตนธิเพื่อเด็กพิการ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เป็นลักษณะการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) โดยการใช้กรอบคำถาม แนวกว้างเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสังเกต พฤติกรรม สีหน้า ท่าทาง ความเข้าใจ และการแสดงออกถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมต่อโครงการ นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

กำหนดระยะเวลาในการสัมภาษณ์ เริ่มตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ จนถึง 28 กุมภาพันธ์ หลังจากนั้นทำการถอดเทป และนำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มข้อมูลเพื่อนำเสนอเชิงพรรณนา

วิธีการคัดเลือกข้อมูล

ใช้วิธีการคัดเลือกข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling หรือ Theoretical Sampling) ซึ่งเป็นวิธีการคัดเลือกตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research มีรายละเอียดในการคัดเลือกคือ.-

แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล คัดเลือกบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในโครงการ โดยเราจะเลือกกรณีศึกษา ครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานกับนักเรียนนายร้อยตำรวจรวมไปถึงเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลโครงการนี้โดยเฉพาะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่-

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่เป็นทางการ
2. เทปบันทึกเสียง

การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่เป็นทางการ บุคคลผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรมูลนิธิทั้ง 9 องค์กรเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดูแลรับผิดชอบ โครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน”

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามวัตถุประสงค์เป็น ประเด็นใหญ่ๆ คือ ข้อมูลทั่วไปทางด้านลักษณะทางประชากรของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนผู้ เข้าร่วมโครงการ, ทักษะคติของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนที่เข้าร่วมในโครงการ, การมีส่วนร่วม ของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนในโครงการ รวมถึงปัจจัยที่เป็นผลกระทบต่อความสำเร็จของ โครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน” โดยวิธีการจำแนกประเภทของข้อมูล และ ตีความของข้อมูลที่ได้ โดยมีกรอบการวิเคราะห์ภายใต้ความคิด ทฤษฎีที่กล่าวถึงในบทที่ 2 มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน” ผู้วิจัยจะจำแนกประเภทของข้อมูลออกเป็น 4 ประเด็น คือ
  - ลักษณะทางประชากรของผู้เข้าร่วมโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน”
  - การสื่อสารของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของโครงการที่เข้าร่วมโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน”
  - ทักษะคติของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนที่มีต่อโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัส ปัญหาชุมชน”

- การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนในโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน”
- ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน”

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการโดยมุ่งเน้นไปถึงวัตถุประสงค์โครงการ และปัจจัยซึ่งมีผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์เจาะลึกนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาตรวจสอบดังนี้.-

1. การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องแนวคำถาม การลำดับคำถาม ลักษณะการใช้ภาษาในการตั้งคำถาม
2. ผู้วิจัยทดลองใช้ โดยการฝึกสัมภาษณ์แบบเจาะลึกก่อนลงสนามจริง เพื่อพิจารณาความเป็นปรนัย และการครอบคลุมคำถาม ความเข้าใจในการตอบคำถามที่ตรงประเด็น ปฏิบัติการของผู้ถูกสัมภาษณ์ ที่มีต่อคำถาม ความต่อเนื่องของเนื้อหา และหลังจากนั้นทำการ แก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

ความเชื่อถือได้ของข้อมูล

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในด้านความเชื่อถือได้ของข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้การสังเกต อาทิปฏิบัติการทำทางแสดงออกในขณะสัมภาษณ์ และการตรวจเช็คข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของกรมตำรวจ อันได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ดูแลและรับผิดชอบต่อโครงการนายร้อยตำรวจสัมผัสชุมชน นอกจากนี้ ความเชื่อถือได้ของข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะให้ความสำคัญกับขบวนการในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง จึงได้กำหนดการปฏิบัติในสนามจริง เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพิ่มขึ้นดังนี้ -

1. ควบคุมสถานการณ์การวิจัย เพื่อให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยการสร้างสัมพันธภาพและความน่าไว้วางใจที่ดีต่อกลุ่มตัวอย่าง

2. ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะมีการอธิบาย ให้กลุ่มเป้าหมายทราบและเข้าใจขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ด้วยความเข้าใจอันดี และสามารถได้ข้อมูลตามความเป็นจริง
3. ผู้วิจัยจะต้องทำการฝึกฝน และพัฒนาตนเองในเรื่องเทคนิคการสัมภาษณ์
4. ผู้วิจัยกำหนดบันทึกการสัมภาษณ์โดยการใช้เทปบันทึกเสียงร่วมกับการจดบันทึก กิริยาท่าทางของผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยขออนุญาตจากผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกราย และเมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลงแต่ละครั้ง ผู้วิจัยกำหนดถอดเทปสัมภาษณ์อย่างละเอียดตามความเป็นจริง วันต่อวันซึ่งการถอดเทปโดยทันทีจะช่วยให้สามารถ เรียบเรียงลำดับประเด็นและเหตุการณ์ได้ ชวนนำไปสู่การสรุปข้อมูลเป็นระยะ ๆ และสามารถวางแผนในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. ผู้วิจัยจะให้ความสำคัญและเคารพสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างให้ดีที่สุดรวมถึงรักษาจริยธรรมในการวิจัย ให้ดีที่สุดเช่นกัน

การนำเสนอข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอตามวิธีการดังนี้

- ข้อมูลทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม การสื่อสารทัศนคติ การมีส่วนร่วม รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ จัดนำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย (Description) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลในองค์กรพัฒนาเอกชนที่เข้าร่วมในโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน” ซึ่งจะอธิบายให้เห็นถึงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อ
- ข้อมูลทางด้านปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการจะจัดนำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย (Description) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ดูแลรับผิดชอบโครงการ “นักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน”